

Disiplinde sekiz hata!

Çocuklarımızın doğduğu andan itibaren bazı kuralları öğrenmesini diliyor ve yaşları büyüdükçe istenilen davranışları yapmalarını umuyoruz.

Ailevi ve toplumsal kurallara uygun davranan bireyler olmaları için "Ağaç yaşken eğilir" diyerek olumlu davranışları kazanmaları için çaba sarfediyoruz. Ancak tüm bu olumlu çabalarımıza rağmen bazen olmuyor, bir türlü "doğru" diye nitelendirdiğimiz davranışları sergilemiyor çocuklarımız. Peki neden? İşte disiplinle ilgili farkında olmadan yapılan bazı hatalar aşağıdadır;

1. Korku ile ikna; " Yemeğini yemezsen öcü gelir, uslu durmazsan seni polise veririm, bak amca kızacak birazdan" gibi istenilen davranışları korku figürleri kullanarak yaptırmaya çalışmak. Bu şekilde çocuk ebeveynin talebinin gerekçesini asla anlamayacak ve ilk fırsatta eski davranışa geri dönecektir.

2. Gerçekleştirilmeyen tehdit; " Yemeğini bitirmezsen odandan çıkamazsın, ellerini yıkamadan oyun yok, sokakta bağırırsan eve döneriz, yatağında yatmazsan hikaye okumam" gibi tehditler zaten davranışı düzeltmede fazla işe yaramazken eğer bir de bu tehditler gerçekleştirilmezse o zaman çocuk için bu sözlerin hiç tesiri kalmaz. Bir süre sonra da bu sözlerinizi neredeyse duymaz hale gelir.

3. Anne-Baba tutarsızlığı; Annenin izin vermediği bir duruma babanın izin vermesi, babanın koyduğu bir kuralı annenin ihlal etmesi, annenin yasaklarını babanın çiğnemesi gibi tutarsız durumlar çocuklar tarafından çok kolay farkedilir ve suistimal edilir. Kimin, neye, ne zaman, ne tepki vereceğini anlayan çocuk kişiye göre davranmayı siz farkında olmasanız da sizlerden öğrenmiş olur.

4. Abartılmış rüşvet; Ödül kavramı dengesi zor bulunan bir durumdur. Mutlaka doğru davranışları farketmeli ve olumlmalıyız ancak bu olumlama her zaman maddi bir şekilde ödüllendirme olmamalıdır. Sık ve büyük verilen ödüller motivasyonu düşürür ve beklentiyi artırır. Davranıştan önce vaadedilen ödüller de zamanla rüşvete döner. " Uslu durursan sana oyuncak alırım, yaramazlık yapmazsan sinemaya gideriz, yemeğini yersen çikolata veririm" şeklindeki rüşvetlerle çocuk o davranışı sadece ödülü için yapar hale gelebilir.

5. Kıyaslama; Eşiniz yan komşunuzu kastederek "Ayşe hanım'ın dolmaları şahane oluyor" demiş olsa neler olur tahmin etmek güç değil. İşte çocuklarınızı başkaları ile kıyasladığınızda onlar da benzer duygular yaşıyorlar. Her çocuk kendi içinde değerlendirilmeli ve başka kişilerle karşılaştırılmamalıdır. Bu kıyas çocuğunuzu teşvik etmek yerine inatlaşmayı arttırabilir.

6. Detaylı ve uzun açıklamalar; Medeni bireyler olarak çocuklarımıza onlardan istediğimiz yada istemediğimiz davranışları gerekçeleri ile açıklamak isteriz. Mantıklı açıklamaların makul bir şekilde kabul edilmesini umarız. Ancak fazla uzun ve detaylı izahatler çocuğumuzu odaklanmaktan uzaklaştırıp sıkılmasına neden olacaktır. Bizi dinlememesinden yakındığımız zamanlarda cevabı kendimizde bulabiliriz.

7. Sınır koymamak; Özgür, irade sahibi bireyler yetiştirmek elbette desteklenecek bir amaçtır. Ancak bu amaç tamamen sınırsızlığı ifade etmemelidir. Sınırlar çocuğumuzun nerede durması gerektiği konusunda yardımcı olan belirleyicilerdir. Misafirlikte, başkalarının eşyalarını karıştırmada "dur" demediğimiz çocuğumuz ilerde kişisel mahremeler konusunda sorun yaşayabilir. Özel alan, mülkiyet ve mahrem alanların kavranması için bazı sınırlamalar gereklidir.

8. Temcit pilavı; Daha önce yaşanmış tatsız durumları, olumsuz sonuçlanmış olayları ders almasını bekleyerek çocuğunuza sık sık hatırlatmak hiç bir işe yaramaz. İşe yaramadığı gibi kendini kötü ve başarısız hissederken, size de bunları hatırlattığınız için içten içe kızgınlık duyacaktır. Dolayısıyla amacınız anımsatma yoluyla hatanın tekrar etmemesi olsa bile ortaya çıkan sonuç .ocuğunuzun sizi dinlememesi ve olumsuz motivasyona sahip olmasıdır.

Elbette söz konusu evlatları olduğunda duygusal boyut ortalığı karıştırdığı için ebeveynlerin uzmanlar kadar objektif ve kararlı davranmalarını beklemek fazla gerçekçi olmuyor. Ayrıca mükemmel davranış diye bir kalıp önermek de benzer sebeplerden dolayı anlamsız kalıyor. Dolayısıyla en azından bazı hatalı kalıpları farketmek bile olumlu bir başlangıç sayılabilir.

www.pekiyi.com

Bilgi Paylaştıkça Çoğalır!